

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.	FELELŐS SZERKESZTŐ Dr. GAAL ENDRE.	Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adnak vissza.	SZERKESZTŐSÉG: Dr. Gaal Endre lakása, Csíkszereda (Mikó-utca) KIADÓHIVATAL: Szvoboda József könyvkereskedése, Apaffi M.-u. 13. Hirdetési díjak előre fizetendők.
---	---------------------------------------	--	--

Lukács vállalkozása.

Politikai küzdelmeinkben új fejezetet nyit meg az a tény, hogy Lukács László miniszterelnökké nevezetett ki és már kabinetjét is megalakította. — Mi új és mi nem új az ekként előállott helyzetben? Új a kormányzat vezetője új a pénzügyminiszter: Teleszky és a horvát miniszter: Josipovic, s egyben másban új feladatok várnak megoldásra vagy új eszközök kerülnek alkalmazásra a meglévő problémák megoldása körül. De változatlanul megmarad a kormányzat 67-es alapja, melynek a csupán kormányelnöki minőségben új Lukács László évtizedek óta kipróbált, rendületlen híve, a kinek a kormányzata tehát a közjogi és politikai irány tekintetében legkisebb változást sem fog jelenteni. És megmarad egységesen és tömören, az a munkapárti többség is, amely a nemzeti akaratot képviseli a parlamentben, amely Lukács Lászlónak úgy személye, mint törekvései iránt teljes odaadással viseltetik.

Nincs tehát módszerváltozás; a kabinet két tárcájának új gazdája is régi politikus; Teleszky éppen Lukácsnak volt államtitkára, Josipovic pedig magyar barát érzelmeiről ismert volt miniszter. Bizonyos azonban, hogy az új kormány nem veheti át változatlanul elődjének a programját, mert hiszen akkor nem lett volna szükség kormányváltásra. — Lukács László kormányzati programja kétségen kívül az ő saját államférfiúi meggyőződésének a blyegét fogja magán viselni s azoknak az elveknek az összessége lesz, amelyek szerint az új miniszterelnök a megoldásra váró közéleti kérdéseket a legcélszerűbben véli elintézhetőknék.

Legsürgősebb feladat a törvényhozás munkaképességének helyreállítása, Lu-

kács Lászlónak erre nézve nemcsak részletekig kidolgozott terve van, de alapos reménye az iránt, hogy vállalkozása sikerülni fog, mert különben nem tett volna a kormányalakításról fölösleges kísérletet. És ha a politikai helyzetnek oly kitűnő ismerője s emellett annyira pozitív gondolkodó és biztos ítélletű államférfi, mint Lukács, bízik a parlamenti béke helyreállításának a lehetőségében, akkor az ország közönsége is bizhatik abban és Lukács vállalkozásában méltán üdvözölheti egy szerencsés fordulat biztató jelét.

Az új miniszterelnök békés uton reméli és óhajtja végét vetni az obstrukciós állapotoknak. Az ő személye kiválóan alkalmas a pártközi ellenzék előtt is. — Azonkívül tudva van róla, hogy őszinte híve a széles alapokon nyugvó demokratikus és liberális választói reformnak, melyet komoly egyéniségében és politikai korrektségében elég garanciát fog találni a választójogi reform gyors megalkotása tekintetében s fölhangy ennek az újításnak erős szakos uton való sürgetésével.

Az eddigi jelek s különösen Lukács gyors és határozott intézkedései a legszébb reményeket ébresztik az új miniszterelnök vállalkozásának sikere és az iránt, hogy ezt a sikert békés eszközökkel éri el. Vajha beválnának ezek a remények és ne kerülne sor arra, hogy Lukács László a pártokkal való megegyezés hiányában kénytelen legyen az országra appellálni, amire kétségtelenül megvan a legfelsőbb felhatalmazása.

A Csíkszeredai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár 1911. évi jelentése.

Szokatlan jelenség vármegyénkben, hogy egy intézmény oly lelkiismeretesen s a részletekig menő pontossággal összeállított évi je-

lentést bocsásson közre, mint a csíkszeredai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár 1911. évi jelentése, melyet a napokban küldött szét.

A nagy gondnal és izléssel összeállított jelentés terjedelmesen és részletesen számol be a pénztár múlt évi működéséről, az elért eredményről hű, reális tükrét adván a pénztár egy évi munkásságának.

Mint örömdetes tényt kell megemlítenünk, hogy a csíkszeredai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár, mint az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár helyi szerve rövid egy pár év alatt oly rohamosan fejlődött, hogy jelenleg az ország egyik legrendezettbe és legmintaszerűbben vezetett pénztára. A rohamos fejlődést fényesen bizonyítja a pénztár taglétszáma, mely a jelentés statisztikai adatai szerint 1908. évben 5543, 1909-ben 7592, 1910-ben 10.463, 1911-ben pedig közel 11.000 volt.

A múlt év történetének legkimagaslóbb és legjelentőségesebb a pénztár jövődi fejlődésére messze kiható eseménye volt a székházvásárlásának ténye.

A pénztár eddigi szük- és egészségtelen ideiglenes hajlékát elhagyta s saját házába költözött. Megnagyobbodott, sokoldalú adminisztrációját, kényelmes és hivatásához illoen higénia szempontból is mintaszerű helyiségekben elhelyezve megtalálta az intézmény teljes kiépítéséhez méltó keretet.

Csíkszereda város egyik új és legmodernebb épülete a magyar Munkásbiztosítás otthona és tulajdona. Már külső megjelenése imponál, hirdeti az intézmény létezését, sejteti fontos és magasztos hivatását!

Sajnálattal említjük fel azonban azon körülményt, hogy az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló, magasztos eszmékben felépült törvény sokoldalú s éles megfigyelést igénylő végrehajtásának — a jelentés szerint — nagy akadálya azon ellenszenv, melyet a munkaadóknak bár folyton apadó, de azért jelentékeny része az intézménnyel

szemben még mindig tanúsít s a mely ellen-szenvnek következményei a bejelentési kötelezettség teljesítésének s különösen a járulékok fizetésének szándékos elmulasztása.

Részletesen számol be a jelentés a tagjárulékokról, betegsegélyezés és orvosi ellátásról, balesetbiztosításról, a választott bíróság működéséről, a zárszámadásról, valamint az 1913. évi költségeloirányzatról, melynek megállapítása a folyó hó 28-án tartandó közgyűlés feladata.

A pénztár sokoldalulag képzett igazgatójává, Józsa Gézáé, valamint Merza Rezső igazgatósági elnöké, továbbá a nagyfontosságú szociális érzéktől áthatott igazgatósági tagoké az érdem, kik időt s fáradságot nem ismerő buzgalommal és szakértelemmel vezetik és irányítják a pénztárt s segítik elő a szociális munkásbiztosítás olyan fejlődését, amilyenné nagyszerű céljainak minél tökéletesebben, minél intenzívebben kultiválhatása érdekében fejlődni kell.

KÖZÖNSÉG KÖREBŐL.*)

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Tisztelettel kérem sziveskedjék az alábbi közleményt, mely felelet a „Gyergyó“ című lap 16. számában. „A Ditróiak közalap erdeje“ jelzés alatt megjelent cikke, a szokásos rovatban közzé tenni.

A „ditróiak“, kiknek jelzése alatt általános s még sokak által kívül-belől nagyon is jól ismert egyén irogat fentjelzett közleményükben nem erőltetették meg a „Székelység“ 15. számában megjelent szerény soraim tartalmát a legcsekélyebb mérvben sem, mivel az abban foglaltak igazak lévén, arra nem is voltak képesek. Ezért fenntartom az azokban foglaltakat az utolsó betűig ma is. Az érdeklődő közönségre bízom megítenni, hogy a fent hivatkozott kérdésekből álló cikk tényleg felelet-e soraimra?

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Dirba Péter.

Irtá: László Gyula.

Fáradtan tértünk be Bukarest egyik görög kávéházába. Viradtától róttuk a román főváros utcáit, hogy a reggeli életet lássuk. Bukaresti honfitársam azt mondta, hogy ebben a kávéházban főzik a legjobb török kávé.

Ködös novemberi reggel volt. Amerre jártunk, mindenütt érzett a pörkölt hagymaszag. A nemzeti eledelnek ez a jellegzetes illata jelen volt mindenütt, nyomom kísért mindenfelé, nem volt menekvés előle. Ránéztem a mellre, megfektette a gyomrot és elrontotta az étvágyat. A szép hagyma, a nagy hagyma, mit a dus televényű dunamenti földben a bolgár kertészet produkál, kaszajokban állott a vásárcsarnokokban és a kanyargó utcákon kifutó árusok óriási mérleghez hasonló tartályain végig vonult. A házakból kiszálló illatát megfogta és leterítette az olmos köd. Egy kis meleg, zaccos török kávé, igen az jót fog tenni.

Egy ablak mélyedésben telepedtünk le, honnan szemügyre lehetett venni a kint mozgó életet. Ide is behallatszott az utcai árusok éneklő kiabálása.

— Csápe, csápe! (hagymát.)
— Peste, pestec! (halat.)
— Leguma, leguma! (veteményt.)
Nem messze egy hurka árus kerek bádog kemencéje füstölgött, hasonló a gesztenye sütőhöz. Mellette két fülig sapkás kölyök táncolt, zakatolt, ordított.

— Hájda lá kernác, hájda lá kernác!
És a tüzfőgőhöz hasonló villával éktelenül tókáltak a kemence oldalán. Csángó gyermekek voltak Hétfaluból.

E zsvajban fényes uri fogatok gördültek tova, bennök keleti kényelemmel döltek meg a templomba menő dámák. A fényes fogatok kontrasztja a paraszt szekér nyikorogva dőcögött, mintha jajveszékelt. Kifordított subás, piszkos condra bugyigós paraszt emberke riogatta egy töredezett ággal az apró marhacskákat, melyeken a tavalyi gyapjas szőr dereskedett.

Gazdáról és állatról, lekiabált a nyomorúság. Be sokkal különbek azoknál a mi „elnyomott“ oláhjaink.

Kistájtolt szoknyájú po'gár leányok vonultak el kettségével, hármásával, kezökben imakönyvvel.

— Magyar mesterember leányok, magyarázta a társam. Mennek misére a Barátiába.

Bent a kávéházban a vendégek közül alig ült valaki. Kisebb, nagyobb csapatokban áldogáltak s élénk beszélgetés közben futtában hajtottak fel egy-egy csésze kávé vagy pohárka cukkát. Börzei dolgok folytak közöttük. A társam azt mondta, hogy görögök, pedig nem mind az volt. Szerencsés spekuláció folytán megpénzesedett olasz, bolgár és zsidó is akadt közöttük. A drága prémes kabát, az asztrakan sapka és a nehéz köves gyűrűk mutatták, hogy a nagy móduakhoz tartoznak. A társam mind egyre felém hajolt és sugta:

— Az a veres szőrös ember a Ghica herceg bérloje, mellette az a kövér hajótulajdonos Giurgevából, az a hórihorgas petróleum forrástulajdonos, a másik a cigány képű bankár. Mind nagy urak, annyi a pénzü, hogy vékával mérik.

Megittuk a kávé, jó volt.

— Látszik, hogy török főzte, jegyezttem meg. — Nem török a, tiltakozott a társam, hanem inkább csángó. Ott van ni, Dirba Péter.

Hátrafordultam. A kávéháznak ugyszólván folytatása a kávéfőző konyha, a nagy boltíves nyíláson bele lehetett látni. A széles kemence mellett egy tatár bujaszu magas ember tett, vett, nyakig fehér kötényben. A névre vizsgálmelekeztem. Szomszédok voltunk és együtt jártuk a falusi iskolát. Művelődni vágyó, szelid lelkű kis nyurga fiu volt, kinek gesztenye színű szép hullámos haja a vállát verte és égszínké szempárja mindig nevetett. Szerettük is mindannyian és elsajnálunk, mikor velők az a nagy szerencsétlenség történt. Egy kemény téli napon apját halva hozták haza az erdőből; leültette a fa. Valami adósság maradt utána, tartozott a „vén Burlák“ néven csufolt üzso-rásnak, a falu vérszopójának s az most megfogta és nem engedte kiszabadulni a határidő meghosszabbításáért jajveszéklo szegény gyászol asszonyt. Egy vasárnap délutánján megszólalt szomszédunkban a dob s a Dirba család attól kezdve szétrobbant eltűnt, a faluból. Attól fogva nem láttam Pétert sem.

Szemügyre veszem ismét. Öregedő ember lett belőle, a háta kissé megdőbült; végtelen közönbős arccal végzi a dolgát. Meg nem állhattam, hogy meg ne szólítsam. Hátra mentem.

— Mit csinálsz Péter?

— Hát itt né, a mi eléadja magát.

S mint akinek sürgős dolga akadt szorgosabban húzogatta és tologatta a terjedelmes tejes lábasokat. Lopva kellelő pillantásokat vetett reám.

— Nem ismeresz?

— Mintha szemlélem vala, felelte habozva.

A pincérek jöttek, mentek.

— Doi Carafine, trei carafine.

És Péter osztogatta nekik a kávé. Egyszer reám néz s azt mondja:

— Fázik. Ez azt jelentette, hogy megismert.

Aztán bátrabb lett és megkérdezte:

— Hát maguk felé mi újság?

— Ne magázz Péter, ha én megbecsüllek, becsülj meg te is.

— Vaj nem, felelt vissza. Maga ur, én meg itt ne egy semmi. Ismét elkomolyodott.

A pincérek sűrűben jöttek, mentek, nem volt alkalmam az amugy is nehézkes diskurálást folytatni. Este 9 órára találkozást adtuk egymásnak a Magyar Társulat vendéglőjébe.

Ott volt pontosan. Egy jobb módu városi kisiparos hatását tette ekkor reám. Rendelkezett a pincérnek, mint aki otthon érzi magát, de csak egy adag vacsorát hozott.

— Hát te mit eszel? Kérdeztem.

— Csak isten áldásával, az enyém már megvolt. Sári, a feleségem szakácsné egy bojérnál, asztán nekem ott megvagyon a szállásom és a vacsorám. Minek meujen kárba, ha ingyen vagyok.

— Igazad van Péter, — hagytam helybe.

— Sok pénzde lehet már, haza is jöhetnél.

— Van sujt. Vóna, ha nem vóna Enyed.

— Mi bajod neked Enyeddél?

— Hát csak a, hogy a kolégysta fiam

most végzi s osztán háj, háj továbbat es.

Megértettem ebből, hogy a fiát Enyeden taníttatja, meg is dicsértem érte.

— Szép cselekedet töled Péter.

Bizonyára nem, mert nekem, mint előljárónak a Tizes ügyekhez semmi közöm, még az 1894. évi egyezség dacára is, mert amint előbbi közleményemben felhoztam az abban felsajnálott területek sem a kellő időben, sem később a legnagyobb részben nem voltak átadhatók és átvehetők. Ami átadható volt azt át is vette az akkori előljáróság. (L. I. II. űz). Semmi közöm azért is az ügyhöz, mert az összes közterületek az Oroszbükki kivételével, mely per alatt állott s az arányosítás alul ki volt véve — arányosítandóknak mondták ki a kir. Curia által s átmentek az erdő közbirtokosság kezelésébe. És nem felelt azért sem, mert én abban a nélkül, hogy a megengedett határon túl valakit sérteni akartam volna, csak visszautasítottam a „Csikvármegye” című lapban megjelent vonatkozó közlemény írójának az előljáróságot érintő valótlán támadását s beigazoltam, hogy a politikai községek és előljáróságnak ahoz semmi köze, miután hatásköréből az affeletti intézkedési jog az erdőbirtokosság elnökségére és választmányára ruházott 12 év előtt s annak kötelessége érdekeit védelmezni.

Aki ezzel ellenkezőt állít, az boldogult elődöm emlékeit akarja bolygatni, ki bizonyára volt oly becsületes, mint a cikket író és a közérdeket annyira a lelken viselő is. Én 1904. évben választattam ide s a jelenlegi állapotot találtam.

Tehát még akkor sem tehetek róla, ha mulasztás történt volna. Miért nem hagyták ki, ha tehettek, pedig tehettek volna az arányosítás alul a községhez fenntartására felsajnálott tizedi területeket?

Ezek a vitések, népbolondítók, boesánat boldogítók akkor is éltek, miért engedték ide fejlődni a dolgot?

Azért, hogy több jusson felosztani való. Miért nem hagyták meg a feylelmileg is felelősségre vonható előljáróság kezében az erdő közbirtokosság ügykezelését?

Azért, mert hivatal kellett nekik.

Bizonyára valamivel több hozzáértéssel végezte volna dolgait s nem tette volna ki az erdőközbirtokosságot az azt igénylő határozatoknak meg nem erősítettése által esetleges újabb pereknek, nem idézett volna fel sok tizezer korona költséget okozó pereket, melyeket már egy év előtt — szorultni kezdett a kapca, szünetelőbe tettettek — az arra illetékes és ahoz értő hatóság engedélye nélkül.

Vajjon ki fizeti meg ezeket a költségeket, kedvezőtlen ítéletek esetén? Vagy ha tették, annak kimenetelért miért nem vállaltak vagyunkkal is felelősséget?

Előre jó vitések! Vállaljátok a felelősséget s ezzel kedvezőtlen esetben a költségek hordozását, még van idő rá. Ez még kérdés tárgya lehet.

Miért engedték az arányosítás rendén ke-

lkezett egyezségekkel ide jutni a dolgot, miért nem akadályozták meg kellő időben azokat? Most már késő.

Az 1894. évi egyezség ítéletileg hatálytalanítva lett. Annak sem ma, sem 1904. évben mikor én ide választattam érvényt szerezni nem lehetett. Ez az én meggyőződésem volt ide jövetelem kezdetén s az ma is. Ennek dacára mégis 1909. évben november hó 3-án 7. kgy. szám alatt előterjesztést tettem a képviselőtestületnek az iránt, hogy a törvényhatóságilag is megerősített 1894. évi egyezségnek érvényessége, vagy érvénytelensége ki-tűnjék, kéressék ki a vármegye egyik fő-útszvetelőjének vezetése alatt egy vizsgáló-bizottság, mely a helyszínen tanulmányozza az ügyet s annak alapján a nagyságos alispán ur által a további teendőkre nézve utasítassék az előljáróság.

Az előterjesztés határozattá emeltetvén a törvényhatósághoz beterjesztetett 2035—909. kgy. szám alatt. Kérése a községnek, mint céltalan elutasítatott.

Tehát kötelességemnek még tul is eleget tettem.

A kérdések mindenkire, melyeknek egy pontja sem fedi a valóságot, nem felelek, mert azoknak hozzám intézésere soraimban alkalmat sem adtam, de praedjudikálva sem vagyok hivatva az ítéletnek, a bíróság kötelessége az. Legyenek türelemmel. Ha a „pár milliócskakat érő pótdadó fedezeti köz-alap erdősékek” vissza tévednek: én fogok legjobban örövendeni nekik s lesz bátorság is bennem elegendő arra, hogy nyíltan is elismerésemet fejezem ki érte azoknak, kiket illet.

A kérdések 7 pontja alatti azon állítás, hogy a polgári iskola elvopását indítványoztam volna ostoba valótlanság, melyet igazán csak rossz akaratú tudatlanság szülhet. A lényeg az, hogy a vállalt 2000 korona évi hozzájárulás kifizetése a község által megtagadtatott azért, mert a létező két oldalú szerződésben foglalt feltételeket a másik fél sem teljesítette s vagy engedtek el a mindenkori évi hozzájárulás, vagy pedig fejlesztések az iskola a vállalt mértékig.

Azt látom én is, amit az arányosítási ügyben eljáró táblabíró ur a folyó 22-én tartott birtokossági közgyűlésben a birtokosság elnöksége által benyújtott felszólamlás szerkesztőjéről nagyon helyesen megjegyeztet, hogy a cikket fogalmazó nagyfokú „fogalomzavarban” szenved. Tisztán nem lát. Össze zavar mindent. Vajon mi lesz ennek a vége, hova vezet ez?

Szegény birtokosság! Szegény iskola! Erről jut eszembe egy igen érdekes eset, melyet jellemzés végett nem lesz unalmas ideiktatni.

A birtokosság adó ügyében annak elnökénél a mult év őszén teljesített foglalás el-

len panasz adatott be a kir. Pénzügyigazgatóságához. Kezdődött a következőképpen:

„Hallják-e az urak” s folyt hasonló tónusban s a vége az lett, hogy leadta az igazgatóság az előljárósághoz, hogy jegyzőkönyvíleg állapítsa meg, hogy tulajdonképpen mit akar panasz tevő, mert a panaszból ki venni azt semmi képpen nem lehet.

Szegény ditrói közbirtokosság! Boldoggá lesz téve több mint bizonyos.

A „Csikvármegye” című lap 44. számában „több községi polgár” aláírással valószínűen „a ditróiak” aláírással ellátott „Gyergyó” című lapban megjelent cikkirő tollából szintén egy közleményemmel foglalkozó újabb cikk jelent meg.

Melyre válaszom a következő: Bitang gazembernek nyilvánítom a közlemény író, vagy írókat mindaddig, míg be nem bizonyítják, hogy cikkemet érdekből írtam; hogy valaha valamit a tinóvai közkereseti társaságtól vagy annak valamely tagjától elfogadtam.

Ezt az eredmény sem mutatja, mert terhes családdal 8 évi itt létem alatt 6000 korona készpénzemmel költöttem el s legalább is ugyanannyi adósságot csináltam.

Engem az igazság iránti jobb meggyőződésem vezetett mindig, mit bizonyíthatok azzal is, hogy az arányosítási ügyben függetlenül minden pártoskodástól, közérdekből megfelelőbbem a törvényszék ítéletét, melyet a kir. tábla indokaim alapján meg is változtattott s mely tényből kifolyólag engem akkor éppen azok szidták, kik állítólag most maccenásaim.

Hogy szabad időmben mivel foglalkozom kártyázom-e, vagy énekelek! azzal szintén senkinek semmi köze és elég szemtelenség és hitványosság s az illetőkre jellemző ilyen felhozni.

Végül bucsuzól még csak annyit, hogy nekem sem kedvem, sem időm nincs hírlapi polemikába bucsajtkozni azért jelzem is, hogy jövőre nézve semmiféle közleményre nem válaszolok, legfeljebb szükség esetén a bíróság elé terelem az ügyet.

Ditrón, 1912. évi április hó 25-én.

Kiváló tisztelettel:
Zathureczky Bálint,
k. jegyző.

HIREK.

— Kivándorlás és a választók számának apadása. A képviselő választók névjegyzékének idei összeírásáról a belügy-miniszteriumban készített kimutatás szerint Csikvármegye legelől áll azon vármegyék között, hol a választók száma apadást mutat. Ezen apadást a „kivándorlás”-nak tudják be. A legmesszebb menő laikusságnak kell ezt nevezük, nemcsak azért, mert Csikvármegyéből való eleven kivándorlót ez idő szerint csak a statisztika szokott fogni, hanem azért

is, mert azt mindenkinek tudnia kellene, hogy a Székelyföldön „ósi jogon” a választók névjegyzékébe az 1872. évi összeírás alapján felvett választók a természet rendje szerint elhalalozás folytán évről-évre fogynak, mert a kik e címen mint „ösválasztók” a névjegyzékbe fel lehetnek véve, azok ma legalább 62 évesek s a kik 1872-ben idősebbek voltak a szerint még idősebbnek kell legyenek. Hogy e korban a választók száma rohamosan fogy, azt nem szükséges a „kivándorlással” indokolni, épen akkor, mikor a kivándorlásra ez idő szerint semmi elfogadható okot feltételezni nem lehet. Elég ok erre a természet rendje.

— Földkölcsonók becsülésének ellenőrzése. A Magyar Közvetítő Bank Részvénytársaság, mely az elmúlt első üzletévben bősséges tartalékolás dacára 6% osztalékot fizetett részvényeseinek, értesülésünk szerint a tőkefelelőssel kapcsolatban minden vármegye területén bizalmiférfákat keres. Ezeknek, mint a bank választmányi tagjainak feladata volna a környékükön előforduló birtokbeesléseket illő díjazás ellenében ellenőrizni. Akik ezen bizalmi küldetés iránt érdeklődnek közelebbi felvilágosításért forduljanak a bankhoz, Budapest, VI., Teréz-kört 46.

— Jotekonyceü előadás. A csikmegyei polgári leányiskola folyó 1912. évi május hó 4-én szombaton, a Vigadó nagytermében az iskola telkén létesítendő tennispálya költségeinek fedezésére táncsal egybekötött jótékonyceü előadást rendez a következő műsossal:

1. „Mi a haza?”, Melodráma: Ábrányi Emil — dr. Horváth Ákos, szaválja: Márk o s Anna IV. o. t. Zongorán kíséri: Farkas Margit II. o. t. 2. Balett. Táncolják: Ambrus Erzi IV., Antal Erzi III., Dóczy Ilona III., Farkas Margit II., Gerendely Irén III., Lőrincz Irma III., Nagy Erzi III., Pap Irén I. és Szopos Tekla IV. o. tanuló. 3. Balaton háborgása, Mihály Ignáctól. Zongorázza: Lengyel Frida II. o. t. 4. Duett. Martos—Jacobi Jánoskából, előadják: Dájbukát Vira IV. és Köményi Brigitta III. o. tanuló. 5. A megbuktott kisasszony. Monolog Gabányitól. Előadja: Ince Klára IV. o. t. 6. Az édes médi. Kuplé Weiner Istvántól. Előadja: Neufeld Elza III. o. t. 7. Virágdom. Allegorikus játék Tordai Grail Erzsitől. Előadják: Virágtündér. Farkas Jolán III. oszt. tan. Róza. . . . László Aranka IV. » » Liliom. . . . Csató Juliska III. » » Rozmarin. . . . Markos Berta IV. » » Rezeda. . . . Balázs Róza IV. » » Szegfű. . . . Nagy Stefi III. » » Orgona. . . . Lajos Juliska IV. » » Viola. . . . Maraschky Erna I. » » Bazsarózsa. . . . Oláh Anna IV. » » Tulipán. . . . Demény Erzi III. » » Pipacs. . . . Péter Zsuzsi IV. » » Gyöngyvirág. Gerendely Juci I. » » Ilbolya. . . . Köllő Margit II. » » Nefelejts. . . . Vajna Margit II. » » Margareta. . . . Reck Izabella III. oszt. tan. A 2., 4., 6. és 7. pontokat zongorán kíséri Nádasy Béla zenetanár ur.

Helyarák: Páholy 12 kor., oldal- és a négy elsősor 2 kor. 40 fill., a többi üllöhely 1 kor. 60 fill., állöhely 1 kor., tanulójege 60 fill., karzati üllöhely 1 kor., karzati állöhely 40 fill. Kezdete este pont 8 óraker. Jegyek előre válthatók Szvoboda József (Vákár L.) könyvkereskedésében.

— Személyi hir. Fejér Sándor alispán és dr. Csiky József, a vármegyei magánjavak igazgatója több napi tartozkodásra Gyergyótölgyesre utaztak, hol a vármegye tulajdonát képezett Baraszó és más eladott erdőségeket adnak át a vevőknek, a helyszínen.

— Bírósági jegyzők kitüntetés. A május elsejével életbelépő bírósági reformok egyik legfontosabbika, hogy ezental arra érdemes bírósági jegyzők önállóan látják el a perenkülvü ügyeket. A marosvásárhelyi tábla területén mindössze 18 jegyző nyert önálló működési kört. A csikszeredai törvényszéknél az igazságügyminiszter — mint a hivatalos lap közli — Szopos Gáspár és Görög Péter jegyzőket ruházta fel az önálló működési körrel.

— Az államépítészeti hivatal új főnöke. A kereskedelemügyi miniszter a csikszeredai államépítészeti hivatal vezetésével és a közlekedési érdekeknek Csikvármegye közgazgatási bizottságában leendő képviselővel a Csikszeredába egyidejűleg áthelyezett Végh István műszaki tanácsost, a líptőszentmiklósi államépítészeti hivatal volt főnökét bizta meg. Az új főnök a vármegyében évekig működött és így kinevezését rokonszenven fel fogadták.

— Közigazgatási bejárás. A kereskedelemügyi miniszter Pál József és társai, Herczberg Károly cégnél kérelmezte a nagyréptácait, valamint a gyergyószentmiklós—pongráctető—lőhavasí keskenynyomtávu gözüzemü érdeei iparvasutak közigazgatási bejárását elrendelte s annak foganatosítására dr. Gyulay Aladár miniszteri segédtitkárt kiküldötte. Az eljárás megkezdésének idejéül folyó évi május hó 15-ik napjának délelőtti 9 óráját tüzte ki Gyergyószentmiklós r. t. város városházához.

Laptulajdonos: dr Nagy Béni.

Erre aztán meg eredt a szava és egy szuszra elbeszélte az élete történetét.

— Próbáltam én másként es, mert az Isten megsegített evvel a Sárival. Szép kőházat építettünk a fatuba s avval haza takarodtunk. Akkor ez az egyecske gyermekecske, a kit mondké, a ki most diák, küzdőgecske volt. No s én marhat es szereztem s földet es amennyi egy szegény embernek kell s avval beléakasztottam magam a fausi életbe. Aj, sohasem felejtem el az első napot kint a mezőn, mikor először szántani menék. A szívem úgy verdesett, hogy majd széthányta magát, az örömtől. Hogy nem vagy egy senki, egy semmi, hogy gazda vagy esmént s a magadéba magadnak kénlődsz, ha kénlődsz. Istenes szép reggel volt. A nap aranyos tányérja egyszerre felszókott a csukas fehér sziklái mögül es sugaraí egy szempillantás alatt széterjedtek a Barcaság deli bábos síkságon. Megelvénedett a legszebb élet, mi a világon van; fent a levegőben szantóka madárka repcesett, csicsereggett. lent pedig a jőkedvű fiatalság adott hangot a tavasz örömének. Egy-egy kemény tarka legény rikoltását a Hegyeshegy visszaverte es tovább zuggata, végig a nagy mezőn. S aj, hogy leat már tavasz vala s aj, hogy fent a bérceken melyekre az ég karimája szállott még tél vala. Amott a fekete medve csorda még nem bujt ki a Tészla és a Döblen barlangjaiból s itt a fehér marha vigan taposta a porhanyós földet. Aj, Istemen be boldog valék s aj Istennem be hamar vége leve.

— S avval hogy neki feküdtem az eke szarvának, hát ment, ment egy darabig, de meg kellett szusszanjanak. Aztán továbbat

mindegyre megkelelt szusszanjak. A társaim már az ötödik barázdában jártak s én még a másodikban kintlőttam. Azok vigan füttyörészve haladtak el mellettem s azt mondták: — Jó találkozást testvér.

Csufandórosan mondták, kacagtak és én szegyenlettem magam, hogy sülyedtem el. Nagy bánattal tértem haza, de Sárinak azt mondtam, hogy minden jól megyen s nehogy észrevegyen valamit, meg énekeltem is. De a belsőmben szidtam, korholtam magamat s azt mondtam: Ha megszakadsz es kutya, de ezt a szép életöt nem hagyod. Biztattam es magamot, hogy majdég megszokod.

Es másnap es harmadnap es továbbat esmént csak úgy ment s még rosszabbul. Ha mezőn, ha erdőn dolgoztam, a munka izzadásba ölt es leroskasztott. Éreztem, hogy végem van, testem, lelkem beteg lett...

Elérzékenyedett es színetet tartott. Aztán indulatosan folytatta:

— A kávéház tette tönkre az örömet, az a kutya szivarfüst. Még most hagyján, mert nappalos vagyok, reggel bé s este ki, de akkor a keserves kezdésnél tizenöt álló eszten-deig mindig csak éjjel, a nem volt semmi. A füst beleette magát a mejjembe s begyengitette.

— Hanem hát ennek a Sárinak érző lelke nagyon, habár csak egy paraszt csángó fejér-nép es. Megszánt a lelkem azt mondta:

— Édes uram egyet se egye magát, ott menjünk bé esmént s lesz ahogy addig volt. No s most esmént itt vagyunk la.

— Hát a fiad? — vetém közbe.

— Mondtam, hogy Enyeden vagyok.

— No de a vakációkat legalább itt tölti veletek?

— Soha! — tiltakozott hevesen Péter. Azt a cudar életet, ami itt vagyon, meg ne ismerje s azt, hogy apja es anyja, hogy keresi a pénzt, meg ne tudja soha.

— Hát nem faj a lelketek utána?

Könnycsep gördült a Péter szemébe es fuldokolva mondta:

— Fáj, erőst faj, de éppen csak azért es, nem. Nekünk már mindegy, nekünk már letelik, amíg az Isten rendelte, de a gyermek, a legyen más, különb es boldogabb, mint a szülői. Magadnak igazad vagyon, hogy ez így nem élet. Hármán három felé es es mindéig így es sohasem másképpen, hogy nekünk se egy vasárnapunk, se egy ünnepnapunk, ami a legutolsó cigánynak is megvagyon, hát ez nem élet. De a gyermek; érette, csak érette érdemes kénlődni, hogy legyen belőte valami, ugy-e?

— Igazad van Péter — feleltem mély megilletődéssel.

Elfogta a köhögés. Készülődni kezdett, mert mint mondotta, azután csak nehezemre lene. Elbucszunk es én másnap hazatarttam. Nehány év telt el azóta. A minap ismeretlen írásu levelet kaptam. A levélhez arc-kép is volt csatolva. Csinos fiatal ember der-rüs képe mosolygott felém. A sokat mondó aláírás így szolt:

„Ifj. dr. Dirba Péter kórházi asszisztens, Kassa.” A fiatal doktor arc-képét az íróasztalomra. helyeztem el. S azóta, amikor reá tekintek, úgy szeretném megszoritani kezét annak a derék csángó embernek, az én barátomnak, aki tova lent Bukarestben, egy kávéházban nyakig fehérkötényben, puposodóbb háttal tologatja, huzogatja a meleg lábasokat.

Menetrend, érvényes 1911. évi október hó 1-től.

Órangyal és ártatlanok órangyala cz. Ima- és énekeskönyv

A VASLÁBI MÁRVÁNYBÁNYA ÉS MÉSZIPAR R. T.

márvány anyagát és kitűnő minőségű meszet ajánlja.

Elvem nagy forgalom és kevés haszon.

ÉRTESETÉS. Felhívom a figyelmét a t. butor- és varrógép vásárló közönségnek...

a legjobb gyártmányu varrógépek, kerékpárok, gramafonok és lemezek

Az amerikai porcellán-puder csak akkor valódi ha az a „YES“ szóval van ellátva...

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemeteFűzükorkánál!

Main train schedule table with columns for destination (Oda/Vissza), station names, and arrival/departure times. Includes routes to Székelykocsárd, Madéfalva, Brassó, Gyimes, Palanca, Madéfalva, and Székesfehérvár.

Advertisement for 'FIATAL, SZÁRAZ, KUBIK-ÖL, TÜZIFA' with the slogan 'A KIADÓHIVATALBAN.' and decorative exclamation marks.